

RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON

OTSUS

Vaidlustusaja number	192-24/282827
Otsuse kuupäev	31.10.2024
Vaidlustuskomisjoni liige	Ulvi Reimets
Vaidlustus	Innopolis Insenerid OÜ vaidlustus Sihtasutuse NARVA HAIGLA riigihankes „Narva Haigla uue aktiivkorpuse esimese etapi - uue palatikorpuse B1 projekteerimistööd“ (viitenumber 282827) Innopolis Insenerid OÜ pakkumuse tagasi lükkamise otsusele
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Innopolis Insenerid OÜ, esindaja vandeadvokaat Mart Parind Hankija, Sihtasutus NARVA HAIGLA, esindaja vandeadvokaat Hillar Villers
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

Riigihangete seaduse § 197 lg 1 p 5 ja § 198 lg 1 alusel

1. **Rahuldada vaidlustus ja tunnistada kehtetuks Sihtasutuse NARVA HAIGLA otsus („Vastavusotsus“ , allkirjastatud komisjoni liikmete poolt 30.09.2024, 01.10.2024 ja 03.10.2024) lükata tagasi Innopolis Insenerid OÜ pakkumus.**
2. **Mõista Sihtasutuselt NARVA HAIGLA Innopolis Insenerid OÜ kasuks välja tasutud riigilõiv 1280 eurot ja esindaja kulud 1345,84 eurot (käibemaksuta).**

EDASIKAEBAMISE KORD

Otsuse peale võib esitada kaebuse halduskohtule kümne päeva jooksul otsuse avalikult teatavaks tegemisest arvates (halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1).

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 05.08.2024 alustas Sihtasutus NARVA HAIGLA (edaspidi Hankija) riigihangete registris hanketeate avaldamisega avatud hankemenetlusena läbi viidavat riigihanget „Narva Haigla uue aktiivkorpuse esimese etapi - uue palatikorpuse B1 projekteerimistööd“ (viitenumber 282827) (edaspidi Riigihange).

2. 03.10.2024 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Innopolis Insenerid OÜ (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija otsusele lükata Vaidlustaja pakkumus tagasi.

3. Vaidlustuskomisjon teatas 08.10.2024 kirjaga nr 12.2-10/192 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 11.10.2024 ja neile vastamiseks 16.10.2024.

Vaidlustuskomisjoni poolt määratud esimeseks tähtpäevaks esitas täiendavad seisukohad Vaidlustaja, teiseks tähtpäevaks seisukohti ei esitatud.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

4. Vaidlustaja, **Innopolis Insenerid OÜ**, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

4.1. Riigihanke eeldatavaks maksumuseks on 820 000 eurot (käibemaksuta).

Tähtjaks esitasid pakkumuse kuus pakkujat, sh Vaidlustaja. Vaidlustaja pakkus hinda 888 888 eurot (käibemaksuta).

Kuuest pakkumusest kahe maksumus jäi allapoole Riigihanke eeldatavat maksumust.

Hankija on lükanud tagasi kõik neli pakkumust, milles esitatud maksumus ületas Riigihanke eeldatavat maksumust.

4.2. Vaidlustaja hinnangul ei rajane tema pakkumuse tagasilükkamine õiguslikul alusel.

Hankija on „Hanke alusdokumendid“ (edaspidi RHAD) p 8.5.1. tõlgendanud ja kohaldanud viisil, et ta võib Riigihankes esitatud pakkumustest välja valida need pakkumused, mille hind ületab Riigihanke eeldatavat maksumust ja need seetõttu tagasi lükata. Sellist sisu RHAD p-l 8.5.1. aga ei ole.

4.3. Erinevate tõlgendusargumentide koosmõjus on RHAD p 8.5.1. alus kõigi pakkumuste tagasilükkamiseks, mida ei saa valikuliselt kohaldada vaid ühe või mõne pakkumuse suhtes. RHAD p 8.5.1. saab rakendada kas mitte ühegi pakkumuse või kõigi pakkumuste suhtes. Selliselt on RHAD p 8.5.1. tegelikult RHS § 116 lg 1 p 1 tarbetu dubleerimine.

Vaidlustaja hinnangul on RHAD p 8.5.1. kõigi pakkumuste tagasilükkamise alus kahel põhjusel. Esiteks – ja kasutades süstemaatilise tõlgendamise argumenti¹ – on RHAD p 8.5.1. osa laiemast p 8.5. loetelust ning järelikult hõlmatud selle loetelu eesmärgist ja mõttest. RHAD p-d 8.5.2.² ja 8.5.3.³ on juba olemuslikult sellise sisuga, et neid ei saa rakendada valikuliselt ühe või mõne pakkumuse suhtes, vaid need on kõikehõlmavad pakkumuse tagasilükkamise

¹ Süstemaatilise tõlgendamisargumendi asjakohasust riigihanke tingimuste sisustamisel on tunnustatud nt TlnRKO 3-19-1523, p 23; TlnHKO 3-19-2007, p 15.

² „riigihanke korraldamiseks vajalikud tingimused on oluliselt muutunud ja muudavad riigihanke realiseerimise võimatuks või mittevajalikuks”

³ „aset on leidnud sündmus, mida saab pidada vääramatuks jõuks. Vääramatu jõud on asjaolu, mida hankija ei saa mõjutada, ja lähtuvalt mõistlikkuse põhimõttest ei saa temalt oodata, et ta hankemenetluse ajal selle asjaoluga arvestaks või seda väldiks või takistava asjaolu või selle tagajärje ületaks” ⁴ VAKOo 57-19/204557, p 11.

alused, mis ei esine mitte ühegi pakkumuse suhtes või esinevad korraga kõigi pakkumuste suhtes. See tõsiasi suunab tõlgendama ka RHAD p 8.5.1 viisil, et see on justnimelt kõigi pakkumuste tagasilükkamise alus.

Teiseks – ja nimetades seda seaduskonformseks tõlgendamiseks⁴ – ei saanud Hankija tahe eelduslikult olla suunatud ebaseadusliku hanketingimuse kehtestamisele. Vastavalt tuleks kahtluse korral eelistada hanketingimuse sellist tõlgendust, mis on kooskõlas RHS-iga.

Seadusega ei ole kooskõlas niisugune riigihanke alusdokumentide säte (või mingile mitmeid tõlgendusvariante andvale sättele antud tõlgendus), mille järgi hankijal on õigus lükata mõned teatud hinnataset ületavad pakkumused tagasi. Selline klausel on hinnalagi (piirhind), mille sätestamist RHS ei luba.

4.4. Kui vaidlustuskomisjon peaks leidma, et RHAD p 8.5.1. võimaldab Hankijal hinnalage ületavaid pakkumusi sel põhjusel ühekaupa tagasi lükata – leiab Vaidlustaja, et tal on Euroopa Kohtu praktikast tulenevalt õigus vaidlustada niisuguse sisuga hanketingimust ka pärast pakkumuste esitamist otsuse üle käivas vaidluses.

Euroopa Kohtu praktika on antud kaasuses otseselt asjakohane ja järgimiseks kohustuslik, kuna Riigihanke eeldatav maksumus ületab rahvusvahelist piirmäära ning järelikult jääb Riigihanke nii EL avaliku sektori riigihangete direktiivi 2014/24 (vt art 1 lg 1, art 4) kui ka EL riigihankevaldkonna õiguskaitsemeetmete direktiivi 89/665 kohaldamisalasse (vt art 1 lg 1 esimene lõik). RHS-i vaidlustusmenetlust puudutavad sätted ja vaidlustuskomisjoni poolt sellele antavad tõlgendused peavad EL õiguse esimuse põhimõttest lähtuvalt ja pidades silmas, et EL õiguse tõlgendamise lõplik pädevus on Euroopa Kohtul, olema kooskõlas viimase poolt direktiivile 89/665 antud tõlgendustega.⁵

Euroopa Kohus on *eVigilo* lahendis otsustanud, et kui hankija omistab hankemenetluse käigus hanketingimusele üllatusliku tõlgenduse, mida pakkuja ei saanud mõistlikult ette näha, siis erandkorras peab kaebaja saama püstitada küsimuse selle hanketingimuse õiguspärasusest ka pärast hankedokumentide vaidlustamiseks ette nähtud tähtaega, enda suhtes tehtud hankeotsuse vaidlustamise raames.⁶

Vaidlustaja ei saanud mõistlikult ette näha, et Hankija annab RHAD p-le 8.5.1. sellise sisu nagu ta andis. Keskmise mõistliku pakkuja, kelleks peab end ka Vaidlustaja, ei saanud eeldada, et Hankija on soovinud kehtestada seadusega vastuolus oleva tingimuse.

RHAD p 8.5.1. kohaldamata jätmine tähendaks, et Hankija kasutatud õiguslikku alust Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamiseks ei eksisteeri ning asjaomane otsus on järelikult õigusvastane.

4.5. Vaidlustaja täiendavad seisukohad.

4.5.1. Hanketingimuse tegelikku sisu ei saa tuletada üksnes Hankija tahtest ja selle kohta alles vaidlustusmenetluses antud selgitustest. Hankija (väidetav) tahe on ainult üks tõlgendusargument mitmete seas.

⁴ Vaidlustaja on selle analoogia korras tuletanud Riigikohtu rakendatavast põhiseaduskonformse tõlgendamise doktriinist, mille järgi tuleb õigusakti erinevate tõlgendusvõimaluste puhul eelistada põhiseadusega kooskõlas olevat tõlgendust neile tõlgendustele, mis põhiseadusega kooskõlas ei ole – vt nt RKHKo 3-3-1-29-07, p 12; RKPJKm 19.05.2009, 3-4-1-1-09, p 19; RKKKo 3-1-1-100-10, p 11.

⁵ Nt EKo C-218/01: *Henkel*, p 60; C-149/17: *Bastei Lühbe*, p 45; C-384/17: *Link Logistic*, p 58.

⁶ EKo C-538/13: *eVigilo*, p 53–55.

4.5.2. Hankija küll väidab, et ka RHAD p-d 8.5.2. ja 8.5.3. on alused üksikute pakkumuste tagasilükkamiseks, kuid tegelikult ja sisuliselt kinnitab ta ka ise, et nimetatud sätted on aluseks kõigi pakkumuste tagasilükkamisele. Loogikavaba on Hankija selgitus, et RHAD p-de 8.5.2. ja 8.5.3. koosseisude täitumisel „*lühikaks ta iga pakkumuse eraldiseisvalt võetuna tagasi*“. Kui ühel ja samal alusel toimub „iga üksiku“ pakkumuse ehk teisisõnu kõigi pakkumuste masstasgilükkamine, siis ongi tegu RHS §-s 116 silmas peetud kõigi pakkumuste tagasilükkamisega.

4.5.3. Hankija viide sellele, et Vaidlustaja ei vaidlustanud RHAD p 8.5.1 enne pakkumuste esitamist, on küll faktina tõsi, kuid vaidlustus jäi esitamata põhjusel, et erinevate tõlgendusargumentide koosmõjus ei olnud Vaidlustajal põhjust arvata, et Hankija tõesti soovis kehtestada RHS-ga selgelt vastuolus olevat tingimust.

4.5.4. Asjakohatu on Hankija õigustus, et „*ilmselgelt ei sa hankija võtta endale kohustusi, milliste täitmiseks rahalised vahendid puuduvad*“. Hankija saaks korrektselt toimida kas läbi kõigi pakkumuste tagasilükkamise (RHS § 116 lg 1 p 1) või läbi hankemenetluse kehtetuks tunnistamise (RHS § 73 lg 3 p 6 alt 2), mille tulemus oleks samuti see, et ükski pakkuja ei saa lepingut. Hankijal ei ole lubatud kehtestada *de facto* piirhinda ja seeläbi (i) suruda pakkujaid pakkuma Hankijale meelepäraseid hindu (ii) lükata kõrvale pakkumused, mis Hankijale hinna poolest ei sobi.

5. Hankija, Sihtasutus NARVA HAIGLA, vaidleb vaidlustusele vastu.

5.1. RHAD p 8.5.1. sätestab sõnaselgelt, et Hankijal on õigus pakkumus tagasi lükata kui pakkumuse maksumus ületab lepingu eeldatavat maksumust.

RHAD p 8.5.1. ei ole tõlgendatav Vaidlustaja poolt soovitu kohaselt, vaid sätestab sõnaselgelt, et ühe mitte kõigi pakkumuste tagasilükkamise aluse Hankija kaalutusotsuse alusel. Hankija on lükanud tagasi kõik pakkumused, milliste maksumus ületas 820 000,00 eurot (ilma käibemaksuta) ehk kohaldas nimetatud tingimust kõigi nende pakkumuste osas. Seega ei ole Hankija ka toiminud ei RHS-is ega ka RHAD-is sätestatu vastaselt.

5.2. RHAD p 8.5.1. ei ole vastuolus RHS-is sätestatuga ja on kooskõlas RHS § 2 lg 1 sätestatud eesmärgiga (sh isikute võrdne kohtlemine).

Vaidlustaja oli teadlik nii Riigihanke eeldatavast maksumusest kui ka RHAD-is sätestatud tingimustest ja pidi pakkumuse koostamisel (sh maksumus) arvestama võimalusega, et Hankija võib pakkumuse tagasi lükata kui selle maksumus ületab Riigihanke eeldatavat maksumust. Riigihanke tingimusi ei ole Vaidlustaja vaidlustanud.

5.3. Vaidlustaja käsitus süstemaatilise tõlgendamise (sh viited kohtuasjadele 3-19-1523 ja 3-19-2007) ei ole asjakohane.

RHAD p 8.5. koosmõjus alapunktiga 8.5.1. ei vaja tõlgendamist ning on sõnaselge ja arusaadav. Vaidlustaja poolt viidatud lahendites käsitleti vastavalt hankeeseme tehnilise kirjeldusega seonduvat (sh terminid, nende täpsusaste) ja sõnaühendeid ning lauseid.

Hankija ei nõustu ka sellega, et RHAD p 8.5. alapunktidest nähtuvalt peaks igat alapunktis toodud tingimust kohaldama kõigi pakkujate suhtes.

RHAD p 8.5.1. sätestab Hankija õiguse lükata pakkumus (mitte kõik pakkumused) tagasi. RHAD p 8.5.2. ja 8.5.3. aluste esinemisel lükkakski Hankija iga pakkumuse eraldiseisvalt võetuna tagasi.

Ilmselgelt ei saa Hankija võtta endale kohustusi, milliste täitmiseks rahalised vahendid puuduvad.

5.4. Käesolevas menetluses ei esine selliseid erandeid, millised annaksid Vaidlustajale õiguse RHAD tingimuste vaidlustamiseks. RHAD p 8.5.1. ei ole üllatusliku sisu ega tõlgendusega ja oli ning on arusaadav.

Vaidlustaja ise ei olnud hoolas (sh ei küsinud selgitusi RHAD kohta Hankijalt).

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

6. Vaidlustaja pakkumus on tagasi lükatud, Hankija on seda otsust põhjendanud järgmiselt: „*Vastavalt Hankedokumendi punktidele 8.3 ning 8.5.1 lükata pakkumus tagasi kuna see ei vasta riigihanke dokumentides esitatud tingimustele – pakkumuse maksumus ületab riigihanke lepingu eeldatavat maksumust.*“

Vaidlustaja leiab, et:

- 1) RHAD p 8.3. ei ole iseseisev alus pakkumust tagasi lükata, RHAD p 8.5.1. on alus kõigi pakkumuste tagasilükkamiseks, seda ei saa valikuliselt kohaldada vaid ühe või mõne pakkumuse suhtes;
- 2) Vaidlustajal on õigus vaidlustada RHAD p 8.5.1. pärast pakkumuste esitamist otsuse üle käivad vaidlustusmenetluses.

Kõigepealt tuleb vastata küsimusele kas RHAD p-id 8.3. ja 8.5.1. saavad olla õiguslikeks alusteks lükata Vaidlustaja pakkumus tagasi ja kui vastus sellele küsimusel on jaatav, siis võtta seisukoht selles, kas pärast pakkumuste esitamise tähtpäeva saab koos pakkumuse tagasilükkamise otsusega vaidlustada ka RHAD p-i 8.5.1.

7. RHAD p 8.1. kuni 8.5. on sõnastatud järgmiselt:

8.1. Hankija hindab pakkumuste vastavust hanke tingimustele.

8.2. Hankijal on õigus riigihangete seaduse § 116 sätestatud juhtudel tagasi lükata kõik pakkumused.

8.3 Hankija lükkab pakkumuse tagasi, kui see ei vasta riigihanke dokumentides esitatud tingimustele. Hankija võib tunnistada pakkumuse vastavaks, kui selles ei esine sisulisi kõrvalekaldeid nimetatud tingimustest.

8.4. Hankijal on õigus põhjendamatult madala maksumusega pakkumus tagasi lükata, kui hankija leiab pärast pakkujalt või ühispakkujalt nõutud selgituse saamist ja tõendite hindamist, et pakkumuse maksumus on põhjendamatult madal, või pakkuja ei ole tähtaegselt esitanud nõutud selgitust.

8.5. Hankijal on õigus pakkumus tagasi lükata ka järgmistel juhtudel:

8.5.1.pakkumuse maksumus ületab lepingu eeldatavat maksumust;

8.5.2.riigihanke korraldamiseks vajalikud tingimused on oluliselt muutunud ja muudavad riigihanke realiseerimise võimatuks või mittevajalikuks;

8.5.3.aset on leidnud sündmus, mida saab pidada vääramatuks jõuks. Vääramatu jõud on asjaolu, mida hankija ei saa mõjutada, ja lähtuvalt mõistlikkuse põhimõttest ei saa

temalt oodata, et ta hankemenetluse ajal selle asjaoluga arvestaks või seda väldiks või takistava asjaolu või selle tagajärje ületaks.

Vaidlustuskomisjon leiab, et käesoleva vaidluse kontekstis on olulised RHAD p-id 8.2., 8.3. ja 8.5. koos alapunktidega.

7.1. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et RHAD p 8.3. ei ole iseseisvalt õiguslikuks aluseks pakkumust tagasi lükata – pakkumuse tagasi lükkamiseks on vaja tuvastada see, kas RHAD-s on tingimus, millele pakkumus ei vasta ja seda puudust pakkumuses pole võimalik kõrvaldada. RHAD p 8.3. saab olla õiguslikuks aluseks koos RHAD-s sätestatud tingimusega, millele tagasi lükatav pakkumus ei vasta.

7.2. RHAD p-is 8.2. on viidatud RHS §-le 116, mille lg 1 kohaselt:

„Hankija võib teha põhjendatud kirjaliku otsuse kõigi pakkumuste tagasilükkamise kohta, kui:
1) kõigi pakkumuste või vastavaks tunnistatud pakkumuste maksumused ületavad hankelepingu eeldatavat maksumust või
2) hankija on objektiivsel ja mittediskrimineerival alusel kõigi pakkumuste tagasilükkamise näinud ette riigihanke alusdokumentides ja see alus on olemas.“

Vaidlust ei saa olla selles, et Riigihankes RHS § 116 kohaldub ja kui Hankija soovis RHS § 116 lg 1 p-ist 2 tulenevalt kehtestada aluseid kõigi pakkumuste tagasi lükkamiseks, siis pidid need olema RHAD-s kirja pandud.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et RHS § 116 lg 1 p-i 2 kohased alused on toodud RHAD p-ides 8.5.2. ja 8.5.3. RHAD p-ide 8.5.2. ja 8.5.3. sõnastusest ja sisust tuleneb selgelt, et tegemist on kõigi pakkumuste tagasi lükkamise alustega. Vaidlustuskomisjon nõustub Vaidlustajaga, et RHAD p-e 8.5.2. ja 8.5.3. ei saa rakendada valikuliselt ühe või mõne pakkumuse suhtes.

7.3. RHS § 116 lg 1 p 1 ja RHAD p 8.5.1. on sõnastatud erinevalt. RHS § 116 lg 1 p 1 on õiguslikuks aluseks lükata kõik pakkumused või vastavaks tunnistatud pakkumused maksumused tagasi siis, kui need ületavad hankelepingu eeldatavat maksumust ka siis, kui RHAD-s see õiguslik alus puudub. RHAD p 8.5.1. on aga sõnastatud selliselt, et see võib olla õiguslikuks aluseks ka ühe pakkumuse, mille maksumus ületab Riigihanke eeldatavat maksumust, tagasi lükkamisel.

Kuid kui lähtuda sellest, et RHAD p 8.5.2 ja 8.5.3. saavad olla ainult kõikide pakkumuste tagasi lükkamise õiguslikeks alusteks, siis leiab vaidlustuskomisjon, et Hankija on ilmselgelt soovinud RHAD p-is 8.5. loetleda kõikide pakkumuste tagasi lükkamise alused, kuid on eksinud. Hankija oma eksimust ei tunnista. Hankija selgitus, et ta lükkaks iga pakkumuse üksikult RHAD p-ide 8.5.2. ja 8.5.3. alusel tagasi, pole veenev ega ka reaalne, sest need alused on suunatud Riigihanke lõpetamisele kõikide pakkumuste tagasilükkamise kaudu.

Samuti pole veenev Hankija viide rahalistele vahenditele. Hankija jaoks pole Riigihankes olnud kõige olulisem maksumus – maksumuse osakaal pakkumuste hindamisel on 70, projektijuhi, arhitekti ja konstruktori referentsprojektide (kogemuse) hindamise osakaal on 30. Kui pakkumuste hindamise tulemusena selguks, et edukaks osutub pakkumus, milles esitatud maksumus ületab Riigihanke eeldatavat maksumust ja Hankijal pole vastavaid rahalisi vahendeid, siis on võimalik Riigihange RHS § 73 lg 3 p-i 6 alusel kehtetuks tunnistada.

Seega Hankija selgitustest ei tulene see, miks on vajalik pakkumus, mis ületab Riigihanke eeldatavat maksumust, tagasi lükata.

7.4. RHS-i kohaselt on hankelepingu eeldatav maksumus oluline mh:

- 1) menetlusreeglite kohaldamisel;
- 2) teabevahetuses;
- 3) tähtaegade kindlaksmääramisel;
- 4) heastamisel,
- 5) kvalifitseerimise tingimuste kindlaksmääramisel;
- 6) põhjendamatult madala maksumusega seenduvalt;
- 7) kõigi pakkumuste tagasi lükkamisel.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et hankija määratav hankelepingu eeldatav maksumus pole tingimuseks, mida hankija saab pakkumuse maksumusele riigihanke alusdokumentides esitada.

Hankija on aga soovinud avatud hankemenetluses, mille eeldatav maksumus ületab rahvusvahelist piirmäära ja mida hanketeate kohaselt rahastatakse EL-i vahenditest, muuta Riigihanke eeldatavat maksumust pakkumuse maksumusele kehtestatud tingimuseks ja anda sellega eeldatavale maksumusele RHS-is sätestatust erinev sisu.

7.5. Isegi kui Hankija pidas RHAD p-e 5.8.1., 5.8.2. ja 5.8.3. iga üksiku pakkumuse tagasi lükkamise õiguslikeks alusteks, siis pakkujad võisid neid pidada kõikide pakkumuste tagasi lükkamise õiguslikeks alusteks, mistõttu ei saa Vaidlustajale ette heita, et ta Hankijalt selgitusi ei küsinud ja/või vaidlustust ei esitanud.

Erinevat arusaama RHAD p-ist 5.8.1. näitab eelkõige see, et 6-st pakkumusest 4-s esitati maksumus, mis ületas Riigihanke eeldatavat maksumust. Kuna Riigihanke eeldatav maksumus oli avaldatud ja teada pakkumuse esitamisest huvitatud ettevõtjatele, siis puudub mõistlik põhjendus esitada pakkumus, mille Hankija võib tagasi lükata.

7.6. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et RHAD p-i 5.8.1. sisustamisel tuleb juhendada kohtupraktikast, mille kohaselt, kui RHAD on mitmeti mõistetav, tuleb seda tõlgendada pakkujatele soodsamal ja vähem koormaval viisil, et tagada võimalikult suure hulga pakkujate osalemine riigihankes võimalikult väheste piirangutega (Tallinna Ringkonnakohus, 3-23-2245, p 15).

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et kõiki asjaolusid arvesse võttes on RHAD p 8.5.1. alus kõigi pakkumuste tagasilükkamiseks, RHAD p 8.5.1. ei saanud olla õiguslikuks aluseks Vaidlustaja pakkumuse tagasi lükkamisel.

8. Eelpooltoodu alusel rahuldab vaidlustuskomisjon Vaidlustaja taotluse ja tunnistab kehtetuks Hankija otsuse Vaidlustaja pakkumus tagasi lükata.

9. Vaidlustusmenetluse kulud

Kuna vaidlustusmenetlus lõpeb RHS § 197 lg 1 p-i 5 alusel vaidlustuse täieliku rahuldamisega, kuulub vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg 1.

9.1. RHS § 198 lg 1 alusel kuulub Hankijalt Vaidlustaja kasuks välja mõistmisele vaidlustuse

esitamisel tasutud riigilõiv 1280 eurot.

9.2. Vaidlustaja on esitanud tähtaegselt taotluse lepingulise esindaja kulude väljamõistmiseks summas 1345,84 eurot (käibemaksuta), 7 tunni ja 20 minuti õigusabi osutamise eest tunnihinnaga 190 eurot (käibemaksuta). Lähtudes ajast ja tunnihinnast on õige summa 1393,33 eurot, kuid vaidlustuskomisjon lähtub Vaidlustaja taotlusest.

Vaidlustuskomisjoni hinnangul on 1345,84 eurot (käibemaksuta) vajalik ja põhjendatud ning kuulub Hankijalt välja mõistmisele.

9.3. Hankija kulud vaidlustusmenetluses jäävad tema enda kanda.

(allkirjastatud digitaalselt)

Ulvi Reimets